

3987 2den Beh. af Lovforsl. om det kongelige Theaters oeconomicke Forhold. 3988

paafølgende Afstemning skal finde sin Afgjørelse, er, hvilken Bet. der er den bedste at slaa ind paa, og, naar den er betraadt, saa kan man senere ved forenede Kræfter søge at gjøre den saa fuldkommen som mulig.

Hall: Det Forslag, som her foreligger om at overgive det kongelige Theater til privat Entreprise, blev allerede i Torsdags af Udvalgets Drøfner og senere af den ærede Rigsdagsmand for Kjøbenhavns 5te Valgkreds (Wille) imødegaaet med saa megen Stykke og stor Fuldstændighed, at jeg idetmindste ikke fandt, der kunde føies noget Væsentligt dertil. Det forekommer mig heller ikke, at de Foredrag, der senere ere blevne holdte, saavel iforgaars som idag, egentlig paa nogen Maade have spærret Betydningen af de stærke Subsigtelser, der ere blevne reiste imod det nu foreliggende Forslag, og jeg skulde derfor ogsaa gjerne have gjort Afkald paa at tage Ordet, især da Forhandlingen nu er rykket saa langt frem, hvis jeg ikke havde antaget, at det dog mulig kunde have sin Betydning, at der endnu blev fremhævet nogle Betragtninger, som kunne siges at være foranledigede ved enkelte Uttringer, der ere fremkomne saavel i Torsdags som idag, Betragtninger af mere almindelig Natur, nemlig om det hele Stand-
 Standpunkt for denne Sag, hvad jeg vil kalde det egentlig Bestemmende ved det nu foreliggende Spørgsmaals Afgjørelse. Ved Slutningen af Forhandlingen i Torsdags, havde Rigsdagsmanden for Aalborg Amts 1ste Valgkreds (Zahle) Ordet, og han udtalte sig da i et Foredrag, der, jeg tilstaaer det, for mig syntes i en mærkelig Grad at bære Præget af Eidenstabelighed, angaaende forskjellige Ting, navnlig ikke Lidet angaaende hans egen Person. Jeg skal nu paa ingen Maade følge hans Foredrag i denne Retning, og en æret Tale har idag allerede tildærls antydet Noget af det, jeg forøvrigt maatte finde, at dette Foredrag gav Anledning til at omtale; men der fremkom en Uttring netop i denne Deel af hans Tale, som det forekommer mig bør fremhæves og imødegaaes. Den ærede

Taler meente, at, naar der i Almindelighed og i Særdeleshed i denne Sag ikke blev lagt den Vægt paa hans Uttringer og Domme, som han troede burde lægges derpaa, skyldtes dette hans politiske Stilling og den Umstændighed, at det var politiske Modstandere, som stode ligeoverfor ham, og som paa den Maade vidste at berøve hans Uttringer den Betydning, de ellers vilde have. Jeg anseer det nu for at være meget urigtigt, meget ubesøjet og meget uheldigt overhovedet ved denne Sag at bringe politiske Partistillinger frem, thi er der Noget, som med Sikkerhed kan siges om denne Sag og dens Afgjørelse, forekommer det mig at maatte være det, at den ikke har det Allermindste at flasse med de forskjellige Partistillinger og politiske Anskuelser. Jeg veed virkelig heller ikke, at Sligt nogetsteds har lagt sig for Dagen; men jeg erkender, oplyst af en længere Tids Erfaring, at man kan lave politiske Spørgsmaal ud af, hvad det skal være, medens jeg dog vilde ansee det for i allerhøieste Grad uheldigt, om man vilde gjøre Forsøg paa at give dette Spørgsmaal en politisk Charakter. Jeg vilde derfor ogsaa af den Grund ansee det for onskeligt, at det maatte lykkes Rigsdagen i Forening med Regjeringen at træffe en saadan Afgjørelse af denne Sag, at den dermed kunde betragtes som tilendebragt, idetmindste for længere Tid, saaledes at ikke ogsaa den skulde komme til at spille en Rolle som politisk Agitationsmiddel. Eigesom det altsaa forekommer mig klart, at der virkelig ikke er nogen tænkelig Grund til at see dette Spørgsmaal fra et politisk Standpunkt, saaledes maa jeg tilstaae, at jeg anseer det for overmaade urigtigt, naar man af og til ogsaa her i Salen har hentydet til, at det dog ogsaa var et kjøbenhavnsk Spørgsmaal; jeg troer, at dette omtrent er ligesaa urigtigt. Det lader sig vel ikke negte, at Theatret ligger og upaatvilelig maa ligge i Kjøbenhavn, og at sandsynligvis den større Part af dem, der søge Theatret, som Følge deraf er Kjøbenhavnere; men det er ligesaa vist, at Antallet af dem, der søge dette Theater uden at være Kjøbenhavnere, til alle Tider har været ikke